

Secció III. Altres disposicions i actes administratius

ADMINISTRACIÓ DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA

CONSELLERIA DE SALUT I CONSUM

57595

Resolució de la consellera de Salut i Consum de 18 de març de 2021 per la qual s'estableixen mesures sanitàries específiques per donar seguretat a l'accés a les Illes Balears de persones residents o a visitants per algun motiu justificat

Fets

1. Mitjançant el Reial decret 926/2020, de 25 d'octubre, es va declarar de bell nou l'estat d'alarma en tot el territori espanyol, motivat per l'evolució de la pandèmia de COVID-19 i la necessitat de disposar dels instruments jurídics oportuns per poder dur a terme determinades restriccions de la mobilitat de les persones en tot el territori esmentat; mesures que es consideraven un instrument òptim per evitar la transmissió del SARS CoV-2, ja que aquesta mobilitat i l'increment de les relacions socials que ben sovint implica són un factor determinant en la propagació no controlada de la malaltia.

2. Així doncs, entre d'altres, una de les mesures que es preveu en el Reial decret esmentat és la restricció de la llibertat de moviment en el territori.

3. D'altra banda, el Reial decret 926/2020, de 25 d'octubre, va introduir una novetat envers l'estat d'alarma anterior declarat mitjançant el Reial decret 463/2020, de 14 de març, ja que per dur a terme el desenvolupament de les accions que es derivin de l'estat d'alarma es va designar autoritat competent delegada del Govern de l'Estat a cada un dels presidents i presidentes de comunitat autònoma, envers els seus territoris respectius.

4. En exercici d'aquesta competència, la presidenta de les Illes Balears va dictar el Decret 21/2020, de 14 de desembre, pel qual s'estableixen limitacions a l'entrada a les Illes Balears de persones procedents de la resta de comunitats autònomes i de les ciutats de Ceuta i Melilla, en desplegament de la previsió que conté l'article 6 del Reial decret 926/2020, de 25 d'octubre. Posteriorment, va dictar el Decret 22/2021, de 2 de març, per qual es modifica l'anterior. Finalment, la resolució de la consellera de Salut i Consum de 14 de desembre de 2020 per la qual s'estableixen mesures sanitàries específiques per donar seguretat al retorn a les Illes Balears de persones residents o a l'entrada de persones visitants per algun motiu justificat, va completar el sistema de control d'aquests desplaçaments.

5. El quadre que dibuixen aquestes disposicions suposà que, d'acord amb el que disposen els articles 6 i 9 del Reial decret 926/2020, de 25 d'octubre, les comunitats autònomes podien limitar l'accés o la sortida dels seus territoris o de parts determinades d'aquests, amb les excepcions dels desplaçaments justificats que es preveien a l'article 6.1 del Reial decret.

6. Dins d'aquest marc, els decrets 21/2020, de 14 de desembre, i 22/2021, de 2 de març, de la presidenta de les Illes Balears, juntament amb la Resolució de la consellera de Salut i Consum de 14 de desembre, preveien l'establiment d'uns controls de la justificació del motiu del viatge i de control sanitari per a tots els viatgers que accedissin al territori de les Illes Balears.

7. Aquest control sanitari suposava la necessitat que les persones que volguessin accedir al territori de les Illes Balears des del territori de comunitats autònomes amb una incidència acumulada de COVID-19 a 14 dies (IA14) superior als, actualment, 100 casos per cada 100.000 habitants havien de presentar una PDIA amb resultat negatiu, feta dins les 72 hores anteriors a l'arribada. Així mateix i en el cas que els viatgers no aportessin la prova, se'ls faria una prova diagnòstica, bé PCR, TMA o prova d'antígens en el mateix port o aeroport, o una prova PCR concertada dins les hores següents.

8. Aquests proves eren gratuïtes i a càrrec del Servei de Salut de les Illes Balears, tant per als ciutadans de les Illes Balears que tornaven al seu territori com per a les persones que s'hi desplaçaven per qualsevol de les causes justificades d'acord amb l'article 6 del Reial decret 926/2020, de 25 d'octubre, i de l'apartat segon del Decret 21/2020, de 14 de desembre, de la presidenta de les Illes Balears.

9. A hores d'ara i després de la sessió corresponent del Consell Interterritorial del Sistema Nacional de Salut, s'ha dictat l'Ordre comunicada de la ministra de Sanitat, d'11 de març, mitjançant la qual s'aprova la declaració d'actuacions coordinades enfront de la COVID-19 amb motiu del pont de Sant Josep i de la Setmana Santa de 2021, d'acord amb la qual la mobilitat ha quedat limitada pel tancament perimetral de totes les comunitats autònomes i ciutats autònomes, excepte les Illes Balears i les Illes Canàries, durant el pont esmentat i les vacances de Setmana Santa.

10. Malgrat aquestes restriccions genèriques a la mobilitat que es preveuen per a les properes festes, cal estimar un increment important dels desplaçaments cap a les illes per part de totes les persones que tornen a ca seva per les festes, sense que, per altra banda, es pugui preveure que els desplaçaments per la resta de causes justificades que inclou el Reial decret 926/2020, de 25 d'octubre, hagin de minvar.

11. La mobilitat entre territoris, especialment quan implica punts d'origen amb una incidència elevada de la malaltia, ha demostrat que juga un paper en la importació de casos i la propagació de la COVID-19. Resultats obtinguts per part d'investigadors del Centre Superior d'Investigacions Científiques dins el projecte de recerca Distància-COVID donen suport a la hipòtesi que un major nombre de desplaçaments entre províncies pot donar lloc a més fenòmens de sembra de casos de COVID-19, i a aquests fenòmens, alhora, poden determinar brots d'una intensitat més alta i d'un inici més primerenc.

12. Totes aquestes circumstàncies, com també la voluntat de satisfer l'objectiu del Govern de reduir la transmissió del SARS-CoV-2 a les Illes Balears, atès que s'han assolit uns nivells de difusió de la malaltia que no tenen res a veure amb els que es varen patir entre la segona quinzena del mes de desembre de 2020 i el mes de gener de 2021 i el desig de mitigar l'impacte sanitari, social i econòmic, han determinat que es dicti el Decret 30/2021, de 17 de març, de la presidenta de les Illes Balears, pel qual s'ha disposat l'aplicació de les restriccions establertes en el Decret 21/2020, de 14 de desembre, a totes les persones procedents de comunitats autònomes o de ciutats amb estatut d'autonomia, via aèria o marítima, qualsevulla que sigui l'IA14 per 100.000 habitants que tinguí el territori d'origen, durant el període que integra el pont de Sant Josep i les vacances de Setmana Santa, tenint en compte l'aprovació de l'Ordre comunicada de la ministra de Sanitat, d'11 de març, mitjançant la qual s'aprova la declaració d'actuacions coordinades enfront de la COVID-19 amb motiu del pont de Sant Josep i de Setmana Santa de 2021 i, en conseqüència, durant el període comprés entre el dia 18 de març i el dia 11 d'abril d'enguany les persones procedents d'altres comunitats autònomes o ciutats autònomes que vulguin entrar en el territori de la comunitat autònoma de les Illes Balears, per via aèria o marítima, s'han de sotmetre als controls que s'estableixen en el Decret esmentat.

Fonaments de dret

1. L'article 43.2 de la Constitució espanyola de 1978 estableix que és competència dels poders públics tutelar la salut pública a través de les mesures preventives i de les prestacions i serveis necessaris, i indica que la llei ha d'establir els drets i deures de tothom sobre aquest tema.

2. La competència en matèria sanitària s'atribueix a la comunitat autònoma de les Illes Balears en virtut del que disposen l'article 30.48 i 31.4 de la Llei orgànica 1/2007, de 28 de febrer, de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears.

3. De conformitat amb el que estableix l'article 2.7.b) del Decret 11/2021, de 15 de febrer, de la presidenta de les Illes Balears, pel qual s'estableixen les competències i l'estructura orgànica bàsica de les conselleries de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, la Direcció General de Salut Pública i Participació de la Conselleria de Salut i Consum exerceix, entre d'altres, les competències en l'àmbit material de la vigilància epidemiològica, anàlisi i avaluació de l'estat de salut de la població i de les malalties; prevenció de les malalties, i, en concret, l'adopció de les mesures en matèria de protecció de la salut pública que estableix la Llei orgànica 3/1986, de 14 d'abril, de mesures especials en matèria de salut pública.

4. L'article 10 de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic, pel que fa a l'avocació de competències.

5. L'article 3 de la Llei orgànica 3/1986, de 14 d'abril, de mesures especials en matèria de salut pública, disposa que, amb la finalitat de controlar les malalties transmissibles, l'autoritat sanitària, a més de dur a terme les accions preventives generals, pot adoptar les mesures oportunes per al control dels malalts, de les persones que hi estiguin en contacte o que hi hagin estat i del medi ambient immediat, així com les que es considerin necessàries en cas de risc de caràcter transmissible.

6. L'apartat primer de l'article 26 de la Llei 14/1986, de 25 d'abril, general de sanitat, disposa que en cas que hi hagi o se sospiti raonablement l'existència d'un risc imminent i extraordinari per a la salut, les autoritats sanitàries han d'adoptar les mesures preventives que estimin pertinents, com ara la intervenció de mitjans materials i personals, i totes les que es considerin sanitàriament justificades. En el punt segon disposa que la durada de les mesures a què fa referència l'apartat anterior, que s'han de fixar per a cada cas, sense perjudici de les pròrrogues successives acordades per resolucions motivades, no ha d'excedir del que exigeixi la situació de risc imminent i extraordinari que les justifica.

7. L'article 51 de la Llei 5/2003, de 4 d'abril, de salut de les Illes Balears, estableix que l'administració sanitària, en l'exercici de les seves competències, ha d'adoptar les mesures adequades d'intervenció provisionals davant situacions de risc per a la salut col·lectiva. Les mesures i actuacions que s'ordenin amb caràcter obligatori i d'urgència o necessitat s'han d'adaptar als criteris expressats en la Llei orgànica 3/1986.

8. L'article 49.2 de la Llei 16/2010, de 28 de desembre, de salut pública de les Illes Balears, disposa que quan hi hagi o se sospiti raonablement l'existència d'un risc imminent i extraordinari per a la salut de la població, com a conseqüència d'una situació sanitària concreta d'una persona o d'un grup de persones, es pot ordenar l'adopció de mesures preventives generals i d'intervenció, entre les quals s'inclouen les de reconeixement, tractament, hospitalització o control individual sobre la persona o el grup de persones, mitjançant una resolució motivada, pel temps necessari per a la desaparició del risc. L'adopció de mesures que impliquin privació o restricció de la llibertat o d'un altre dret

fonamental està subjecta al que disposen la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa, i la Llei orgànica 3/1986, de 14 d'abril, sobre mesures especials en matèria de salut pública.

9. L'apartat 5.3 del Decret 21/2020, de 14 de desembre, de la presidenta de les Illes Balears, pel qual s'estableixen restriccions a l'entrada a les Illes Balears de persones procedents de la resta de comunitats autònomes i de les ciutats de Ceuta i Melilla com a conseqüència de la declaració de l'estat d'alarma i per fer front a la situació d'emergència sanitària provocada per la COVID-19, emès en exercici i aplicació del que disposen els articles 2, 6 i 8 del Reial decret 926/2020, de 25 d'octubre, pel qual es declara l'estat d'alarma per contenir la propagació d'infeccions causades pel SARS-CoV-2, disposa el següent:

3. Les persones que no acreditin la realització d'una PDIA per SARS-CoV-2 amb resultat negatiu, feta en les setanta-dues hores prèvies a l'arribada a les Illes Balears, s'han de sotmetre, si escau, a les previsions establertes a l'efecte per les autoritats sanitàries.

10. L'apartat 7 del Decret 21/2020, de 14 de desembre, de la presidenta de les Illes Balears, disposa el següent:

1. La Conselleria de Salut i Consum ha d'organitzar, directament o per mitjà dels ens instrumentals adscrits a aquesta, els controls documentals i sanitaris dels passatgers i les passatgeres que, procedents del territori a què fa referència aquest Decret, accedeixin a la comunitat autònoma de les Illes Balears per via aèria o marítima.

2. Així mateix, la Conselleria de Salut i Consum ha de determinar el procediment, els requisits, els protocols i altres extrems per a la realització de la PDIA, tant en origen —a les ciutats on es prevegi un major nombre de persones que puguin fer un desplaçament amb destinació a les Illes Balears— com en la destinació a l'arribada a les Illes.

11. L'article 10.8 de la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa, en la redacció que en fa la Llei 3/2020, de 18 de setembre, de mesures processals i organitzatives per fer front a la COVID-19 en l'àmbit de l'Administració de justícia, estableix que les sales contencioses administratives dels tribunals superiors de justícia han de conèixer de l'autorització o ratificació judicial de les mesures adoptades en aplicació de la legislació sanitària que les autoritats sanitàries considerin urgents i necessàries per a la salut pública i impliquin la limitació o restricció de drets fonamentals quan els seus destinataris no estiguin identificats individualment.

12. L'evolució de la pandèmia de COVID-19 ha fet palesa la capacitat del SARS-CoV-2 per adaptar-se a les accions reactives adoptades en contra i continuar causant malaltia i mort. La capacitat de transmissió en fase d'incubació de la malaltia i l'existència de nombrosos casos de persones en fase activa però asimptomàtica, i malgrat això amb capacitat de contagi, converteixen aquest virus en un enemic terrible. Ara bé, hi ha formes de lluitar contra el virus i poques mesures han resultat més efectives per prevenir i reduir els contagis descontrolats i generalitzats que la limitació i el control de la mobilitat de les persones i de les relacions socials, i amb tota seguretat aquestes restriccions seran uns dels instruments imprescindibles per reduir la transmissió del virus mentre no s'hagin assolit uns nivells alts de vacunació de la població.

Dins d'aquest marc s'insereixen les mesures de control sanitari dels viatgers en els ports i aeroports d'accés a les illes, mesures que permeten —com a mesura de control de salut pública emmarcada en el que disposen els articles 2 i 3 de la Llei orgànica 3/1986, de 14 d'abril— dur a terme una detecció immediata dels passatgers que es desplacen des d'altres parts de la nació, zones que, a hores d'ara, presenten incidències altes de COVID-19 —la qual cosa genera una sospita de patir la malaltia—, i que poden tenir la malaltia malgrat que no presentin simptomatologia, però sí capacitat de contagiar-la.

13. Aquestes mesures de control sanitari, encara que afecten drets fonamentals, són possibles de manera proporcionada a la preservació necessària de la salut del conjunt dels ciutadans i circumscrites a determinats sectors d'activitat, àrees geogràfiques limitades, activitats que propicien un risc especial de contagi, etc., atès que l'exercici de qualsevol dret fonamental no es pot entendre il·limitat, en primer lloc perquè la mateixa Constitució, a l'article 10.1, ja preveu un límit general dels drets fonamentals en el respecte a l'exercici dels drets per part de les altres persones, però també per la possible limitació que sigui necessària i proporcionada per a la protecció dels altres drets i béns constitucionalment protegits. Així ho ha reconegut de manera constant la doctrina establerta pel Tribunal Constitucional des de les seves primeres sentències (STC 11/1981, 2/1982 i 91/1983).

14. En qualsevol cas, però, l'adopció de mesures que impliquen privació o restricció de la llibertat o d'un altre dret fonamental està subjecta al que disposen la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa, i la Llei orgànica 3/1986, de 14 d'abril, sobre mesures especials en matèria de salut pública.

Per tot això, dicta la següent

Resolució

1. Establir mesures sanitàries específiques per facilitar que l'accés dels ciutadans de les Illes Balears que per algun motiu s'hagin desplaçat fora, o dels ciutadans d'altres comunitats autònomes que hi accedeixin per causes justificades, es dugui a terme de manera segura per a la

protecció de la salut i la seguretat d'aquestes persones i de la resta de la ciutadania, i per prevenir i contenir contagis i mitigar l'impacte sanitari, social i econòmic de la pandèmia a les nostres illes.

2. Disposar que les persones residents que tornen a les Illes Balears després d'un desplaçament d'una durada superior a les 72 hores s'han de sotmetre, a la seva elecció, a alguna de les mesures específiques següents:

a) Realització d'una PCR o una TMA en les setanta-dues hores prèvies a l'arribada a les Illes Balears, de manera gratuïta sempre que es dugui a terme en algun dels centres concertats pel Servei de Salut de les Illes Balears.

La relació de ciutats i centres on el Servei de Salut hagi concertat la realització de la PDIA es farà pública en la pàgina web del Servei de Salut de les Illes Balears següent: viajarabaleares.ibsalut.es.

b) Realització d'un test ràpid d'antígens (PRAg) a l'arribada a les Illes Balears, en el punt de control establert en el mateix port o aeroport. El cost de la realització d'aquesta prova serà a càrrec del Servei de Salut de les Illes Balears.

c) Realització d'una PCR en el termini màxim de 48 hores posteriors a l'arribada, que pot ser sol·licitada prèviament a través del telèfon d'INFOCOVID de les Illes Balears (900 100 971) o a l'arribada a les Illes Balears, a través del punt de control del port o aeroport.

En aquest cas, la persona que viatja s'ha de comprometre a mantenir-se en quarantena fins que obtengui el resultat negatiu.

d) Mantenir una quarantena de deu dies en el seu domicili o lloc de residència.

L'elecció de qualsevol de les opcions anteriors s'ha de posar de manifest en el qüestionari que s'ha d'emplenar abans de viatjar a les Illes Balears o a l'arribada a les illes en el punt de control del port o de l'aeroport, i que té a tots els efectes la consideració de declaració responsable.

El qüestionari és a disposició dels viatgers a la pàgina web del Servei de Salut de les Illes Balears: viajarabaleares.ibsalut.es.

3. Determinar que, en cas que es conegui el resultat positiu de les proves abans del desplaçament, aquest desplaçament no es pot dur a terme i, si es coneix a les Illes Balears, s'han de sotmetre a les instruccions de les autoritats sanitàries i a la quarantena obligada.

4. Establir també mesures sanitàries específiques per facilitar que les persones no residents que es desplacin a les Illes Balears per algun dels motius que disposa l'apartat segon, punt 2 del Decret 21/2020, de 14 de desembre, de la presidenta de les Illes Balears, pel qual s'estableixen limitacions a l'entrada a les Illes Balears de persones procedents de la resta de comunitats autònomes i de les ciutats de Ceuta i Melilla, com a conseqüència de la declaració de l'estat d'alarma i per fer front a la situació d'emergència sanitària provocada per la COVID-19, ho puguin fer, així mateix, de manera segura per a la protecció de la salut i la seguretat d'aquestes persones i de la resta de la ciutadania.

5. Disposar que les persones a què fa referència l'apartat anterior que es desplacen a les Illes Balears per un període d'una durada superior a les 72 hores s'han de sotmetre a un test ràpid d'antígens (PRAg) a l'arribada a les Illes Balears en el punt de control establert en el mateix port o aeroport, excepte que acreditin haver demanat i obtingut cita prèvia al telèfon d'INFOCOVID de les Illes Balears (900 100 971) per sotmetre's a una PCR en el termini màxim de les 48 hores posteriors, o que sol·licitin i obtinguin aquesta cita a través del personal del punt de control. En ambdós casos s'han de mantenir en quarantena fins que disposin del resultat negatiu. En cas que el resultat sigui positiu, s'han de sotmetre a les instruccions de l'autoritat sanitària.

En cas que no acceptin sotmetre's a cap prova a l'arribada a les Illes Balears, s'han de comprometre a mantenir una quarantena de deu dies en el seu lloc de residència, tret que acreditin haver-se sotmès a una prova PCR o TMA en les setanta-dues hores prèvies a l'arribada a les Illes Balears amb resultat negatiu.

El cost del test ràpid d'antígens (PRAg) o de la PCR a l'arribada a les Illes Balears l'assumeix el Servei de Salut de les Illes Balears.

L'elecció de qualsevol de les opcions anteriors s'ha de posar de manifest en el qüestionari que s'ha d'emplenar abans de viatjar a les Illes Balears o a l'arribada a les illes en el punt de control del port o de l'aeroport, i que té a tots els efectes la consideració de declaració responsable.

El qüestionari és a disposició dels viatgers a la pàgina web del Servei de Salut de les Illes Balears viajarabaleares.ibsalut.es.

6. Exceptuar de les obligacions que estableixen els apartats anteriors les persones següents:

- a) Les que acreditin haver estat fora de les Illes Balears per un termini inferior a les 72 hores i que declarin, sota la seva responsabilitat, que en aquest període no han tengut símptomes compatibles amb la COVID-19.
- b) Els transportistes de mercaderies i les tripulacions dels avions i vaixells, sempre que declarin, sota la seva responsabilitat, que en aquest període no han tengut símptomes compatibles amb la COVID-19 i que no han estat en contacte estret amb un positiu.
- c) Els viatgers relacionats amb competicions federades, que s'han d'atendre als protocols específics de les federacions respectives.
- d) Les persones menors de 6 anys.

Les persones a què fan referència les lletres a) i c) han d'emplenar igualment, abans de viatjar a les Illes Balears o en arribar-hi, en el punt de control del port o de l'aeroport, el qüestionari que hi ha a disposició dels viatgers a la pàgina web del Servei de Salut de les Illes Balears viajarabaleares.ibsalut.es i que té a tots els efectes la consideració de declaració responsable.

7. Disposar que aquesta resolució produeix efectes des del moment que es publiqui en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*, encara que les mesures sanitàries que contenen els punts 2 a 6 són exigibles a les entrades a les Illes Balears que es produeixin a partir de les 08.00 del dia 18 de març i fins a les 00.00 hores del dia 11 d'abril de 2021.

8. Instar l'Advocacia de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears a presentar aquesta resolució davant la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Superior de Justícia de les Illes Balears, a l'efecte que estableix l'article 10.8, de la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa, en la redacció que en fa la Llei 3/2020, de 18 de setembre, de mesures processals i organitzatives per fer front a la COVID-19 en l'àmbit de l'Administració de justícia.

9. Notificar aquesta resolució a la Delegació del Govern a les Illes Balears.

10. Publicar aquesta resolució en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

Interposició de recursos

Contra aquesta resolució, que exhaureix la via administrativa, es pot interposar un recurs potestatiu de reposició davant el mateix òrgan que la dicta, en el termini d'un mes comptador des que es publiqui, d'acord amb el que disposen els articles 123 i 124 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, o, alternativament, un recurs contenciós administratiu davant la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Superior de Justícia de les Illes Balears, en el termini de dos mesos comptadors des que es publiqui, de conformitat amb el que disposen els articles 10 i 46 de la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa.

Palma, 18 de març de 2021

La consellera de Salut i Consum
Patricia Gómez Picard

